

Pápež sa modlil v antických Pompejach

Pompeje - Pápež Benedikt XVI. včera celebroidal omšu pri zrúcaninách talianskeho starovekého mesta Pompeje. Vo svätyni v mestečku, ktoré v roku 79 pochovala erupcia sopky Vezuv, sa hlava rímskokatolíckej cirkvi modlila ruženec spolu s desaťtisícami veriácich. **Reuters, HN, 20.10.2008**

Neblahorečí ho

RÍM - Pápež Benedikt XVI. prerušil proces blahorečenia pápeža Pia XII. z čias 2. svetovej vojny. Reagoval na protesty židovských skupín. Oznamoval to hovorca Vatikánu Federico Lombardi. **(sita, tasr), Nový čas, 20.10.2008**

Nitra zbúra nelegálne garáže

NITRA Všetky načierno postavené garáže, ktoré hyzdia nitrianske Staré Mesto sa chystá nitrianska radnica zbúrať. Obyvatelia sa garáží vzdať nechcú, situáciu by si mali vydiskutovať na stretnutí s primátorom.

O garážach stojacich na pozemkoch cirkvi mesto rokuje s biskupstvom. **SME, 20.10.2008**

Požehnali miesto zjavenia

Kysučania majú mariánske pútnické miesto! Stala sa ním hora Živčáková medzi Turzovkou a Korňou, kam smerujú veriaci už 50 rokov.

V kaplnke sa modlia k Panne Márii, ktorá sa zjavila kysuckému hájnikovi. Na posvätnom mieste teraz vyrastie aj nový Kostol Panny Márie Matky cirkvi.

Žilinský biskup Tomáš Galis včera vyhlásil Živčákovú za mariánske pútnické miesto a miesto modlitby.

Posvätil aj základný kameň nového kostola. Ako dodal kancelár Žilinského biskupstva Michal Baláž: „Mariánska svätyňa je dom Matky, kde človek nájde pokoj a odpočinok na ceste ku Kristovi. „Na historickú udalosť bolo zvedavých takmer tritisíc veriácich zo všetkých kútov Slovenska. Železnice dokonca posilnili spojenie medzi Turzovkou a Žilinou mimoriadnym osobným vlakom.

Z Korne pod Živčákovou premávala na horu kyvadlová doprava.

„Sme tu každý rok,“ nadšene sa zverila skupinka z Námestova. Manželia Schmidtovci z Banskej Bystrice sem chodia každý posledný pondelok v mesiaci.

„Tunajšia voda ma dvakrát vyliečila z ťažkej choroby, „prezrádza pán Schmidt. „A Panna Mária nám pomohla zažehnať problémy v partnerskom vzťahu, „dodáva jeho manželka.

Posvätná Hora

Pútnické miesto na hore Živčáková je ukryté v lesoch. Tu sa 1. júna 1958 údajne zjavila Panna Mária vtedy 42-ročnému Matúšovi Lašutovi, rodákovi z Vysokej nad Kysucou.

„Oblečená v bielom rúchu s modrou stuhou a dlhým závojom, „popisuje ju Matúš. „Mala krásnu dievčenskú tvár, plnú svetla. Uprela na mňa prenikavý, trochu prísny pohľad. „Pannu Máriu potom vystriedal Ježiš v dlhom rúchu a červenom plášti.

„Z jeho žiariaceho srdca vyšľahli tri lúče - dva vedľa mňa, jeden trafil priamo mňa. Omdlel som. Keď sa Marek prebral, našiel vedľa seba ruženec.

Bol to dar od Panny Márie. Tí, ktorí mu uverili, od tých čias chodia na púť na Živčákovú.

Matúš Lašut si kvôli zjaveniu vraj vytrpel svoje - prenasledovala ho polícia, ocitol sa na psychiatrii i vo väzení.

JANA PUSTAYOVÁ

Plus jeden deň, 20.10.2008

Utajený atentát

Na pápeža Jána Pavla II. v roku 1982 v portugalskej Fatime zaútočil fanatický kňaz. Vo filme pripomínajúcom 30. výročie zvolenia Poliaka do čela katolíckej cirkvi to tvrdí jeho dlhoročný pobočník Stanislaw Dziwisz.

Do Fatimy sa prišiel Ján Pavol II. poďakovať Panne Márii za to, že prežil atentát Turka Aliho Agču z mája 1981. Na pútnom mieste však na neho zaútočil španielsky kňaz Juan María Fernández Krohn, ktorý sa ho pokúsil bodnúť. Až doteraz si všetci mysleli, že jeho pokus bol úplne neúspešný.

Odhalenie prináša nový film „Svedectvo“, ktorý je venovaný pamiatke na tohto veľkého Poliaka. Kardinál Dziwisz, dlhoročný tajomník zosnulého pápeža, vo filme hovorí: „Pápeža atentátnik zasiahol, pretože keď sme spolu prišli do jednej miestnosti, na jeho odeve bolo vidieť krv. „

Motívom činu Fernández Krohna bol údajne jeho nesúhlas so závermi druhého vatikánskeho koncilu, ktorý priniesol modernizáciu katolíckej cirkvi a na ktorého príprave a priebehu sa Ján Pavol II. podieľal. Kňaz, ktorého následne odsúdili na šesťročný trest odňatia slobody, neskôr opustil cirkev.

Predpremiéra filmu o Svätom Otcovi sa konala pri príležitosti 30. výročia jeho zvolenia do čela katolíckej cirkvi.

Film je založený na Dziwiszovej knihe „Život s Karolom“ a kombinuje dokumenty a hrané scény. Dziwisz v ňom odhaľuje i ďalšie neznáme fakty zo súkromia Karola Wojtyły - pápeža Jána Pavla II. Spomína napríklad jeho slabosť pre poľské vianočné koláče či tajné výlety do hôr bez sprievodu ochranky.

MICHAL AMBROVIČ

Plus jeden deň, 18.10.2008

Mont Saint-Michel

má 1 300 rokov

Na ostrove Mont Saint-Michel sa snúbi história s mýtom. Kresťanstvu predchádzalo pohanské uctievanie kultu.

Podľa legendy sa biskupovi Aubertovi z Avranches zjavil 16. októbra 708 archanjel Michael. Presne pred 1 300 rokmi mu prikázal, aby postavil na skalnatom ostrovčeku v blízkosti normandského pobrežia Francúzska kaplnku.

Vzniklo tu pútnické miesto a opátstvo známe ako Mont Saint-Michel.

Posvätným miestom bol však dávno predtým aj pre Keltov. Tí ho nazývali Hrobová hora. Na skalnej vyvýšenine sa rozprestieralo keltské pohrebisko, kde sa klaňali Slnku. Neskôr tu Rímania uctievali boha slnka

- Mítru. Podľa legendy je na tomto mieste pochovaný Gaius Július Cézar so zlatými topánkami na nohách.

V roku 996 začal Mont Saint-Michel slúžiť ako benediktínske opátstvo pre 50 mníchov. Tí tu v roku 1022 začali stavať benediktínsky chrám, ktorý sa dokončoval vyše sto rokov.

Mont Saint-Michel patrí v súčasnosti medzi najnavštevovanejšie pútnické miesta na svete.

(mrx)

Plus jeden deň, 18.10.2008

Poradňa pre týraných

DOLNÝ KUBÍN - Bezplatné poradenské centrum pre týrané ženy, deti a ľudí v núdzi otvorili včera v Dolnom Kubíne. „Málokterá žena ohlásí týranie či domáce násilie, „konštatuje pracovníčka centra. „Silná katolícka výchova na Orave velí: treba vydržať spolu až do smrti, v dobrom i v zlom.

Niektoré ženy sú bité a ponižované, ale ony si myslia, že to tak musí byť.“

(jap)

Plus jeden deň, 23.10.2008

Vatikán a Izrael stále rozdeľuje Pius XII.

Pre spor o úlohu pápeža Pia XII. počas vojny sa oddaluje návšteva Benedikta XVI. v Izraeli.

Vatikán naďalej trvá na tom, aby jeruzalemský pamätník holokaustu Jad Vašem opravil popisky pod fotografiami pápeža Pia XII. Nepodmieňuje tým však návštevu súčasnej hlavy katolíckej cirkvi Benedikta XVI. v Svätej zemi. Cez víkend to vyhlásil hovorca Svätej stolice.

Spor medzi židovským štátom a Vatikánom sa dostal do pozornosti po tom, čo nemecký jezuita Peter Gumpel pre agentúru AP povedal, že pápež nechce prísť do Izraela práve pre popisky v Jad Vašem.

Benedikt XVI. váha

Historici z pamätníka holokaustu na nich uvádzajú, že Pius XII. bol počas druhej svetovej vojny príliš neutrálny a neurobil, čo mohol pre záchranu európskych Židov.

Vatikán tvrdí, že to nie je pravda. Gumpel, ktorý pôsobí ako „advokát“ v procese blahorečenia Pia XII., hovorí o falšovaní dejín.

V katolíckej cirkvi existuje názor, že Pius XII. by mal byť blaho-

rečený, čo je predstupeň k vyhláseniu za svätého. Židia aj niektorí katolíci silno oponujú. Benedikt XVI. sa vyslovil za blahorečenie, ale stále váha s podpisom dekrétu, ktorý by celý proces spustil.

Izrael čaká na stanovisko

Gumpel si myslí, že preto, že chce mať dobré vzťahy so židmi. Vatikán to však vysvetľuje tým, že pápež chce počkať na otvorenie archívov, ktoré mapujú Piovu pôsobenie od roku 1939. Na zverejnenie dokumentov čaká aj Izrael. Potom môže zväziť svoj názor na pápežovo pôsobenie. Tak to pre AP povedal hovorca ministerstva zahraničia.

„V každom prípade pozvanie pre pápeža platí,“ povedal tiež. Púť Benedikta XVI. do Izraela nehavia len spory okolo Pia XII. Izrael a Vatikán majú medzi sebou aj majetkové nezrovnalosti.

Svätá stolica však trvá na tom, že pápež chce do Izraela prísť. Žiadne kroky na prípravu návštevy sa však nerobia.

Jana Shemesh

SME, 20.10.2008

Benedikt XVI. je v Izraeli vítaný

Prípadnú návštevu pápeža Benedikta XVI. v Izraeli by nemal ovplyvniť spor o výklad pôsobenia Benediktovho predchodcu pápeža Pia XII, včera to vyhlásil izraelský prezident Šimon Peres po tom, ako izraelská vláda potvrdila záujem o pápežovu návštevu v krajine. „Poznám pápeža Benedikta XVI. , niekoľkokrát som sa s ním už stretol, a jeho návšteva Izraela by sa nemala spájať so sporom okolo Pia XII. , „ vyhlásil Peres v súvislosti so snahami o blahorečenie pápeža, ktorému viaceré židovské organizácie vyčítajú nečinnosť v čase holokaustu. Podľa Peresa Židia síce „majú dôvod veriť, že Pius XII. nevynaložil dostatočné úsilie na záchranu ľudských životov, „ izraelský prezident však podľa svojich slov „nechce súdiť a pokiaľ existujú

iné dôkazy, treba ich starostlivo preskúmať“.

Proces blahorečenia Pia XII., ktorý sa začal ešte v roku 1967, zvýšil napätie medzi katolíckmi a Židmi. Oponenti blahorečenia vrátane Centra Simona Wiesenthala, ktoré je nazvané po známom lovcovi nacistických vojnových zločincov, obviňujú Pia XII. , ktorý stál na čele katolíckej cirkvi v rokoch 1939 až 1958, že nevyšiel proti holokaustu.

Zástancovia Pia XII. naopak tvrdia, že pápež robil všetko na záchranu Židov a je obeťou ohovárania. Pôsobenie bývalej hlavy katolíckej cirkvi má preskúmať osobitná komisia, ktorú na tento účel zvolal práve súčasný pápež Benedikt XVI.

PETER DODEK

Šport, 21.10.2008

Adopcie detí pre homosexuálov

Homosexuáli si možno už čoskoro budú môcť na Slovensku adoptovať deti. Dohovor o adopcii dieťaťa, ktorý k nám prichádza z Európskej únie totiž už podporilo naše ministerstvo zahraničných vecí. Prvé reakcie však naznačujú, že okolo tejto formy adopcie bude u nás ešte poriadne horúco.

Občiansky aktivista Marek Nikolov si myslí, že na to aké závažné dôsledky prináša tento dohovor, verejnosť o ňom veľa nevie. Navyše ho má Slovensko o pár dní ratifikovať. Teda definitívne potvrdiť.

Marek Nikolov, predseda OZ Pastor Bonus: „Európa a Slovensko stojí pred voľbou či v novembri tohto roka podpíše medzinárodný dohovor, ktorý zásadným spôsobom rozširuje práva homosexuálov na adopciu detí.“

Dohovor o adopcii dieťaťa
-máj 2008- schválený v Rade Európy

-november 2008- ratifikácia na Slovensku???

Predseda vlády i ministerstvo zahraničných vecí dnes nechceli ratifikáciu dohovoru komentovať s tým, že ide o kompetenciu ministerstva spravodlivosti.

Michal Jurči, hovorca ministerstva spravodlivosti: „Uvedený do-

hovor zatiaľ nebol zaradený do zoznamu zmlúv, ktoré by mali byť na ratifikáciu zaradené.“

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Je veľmi potrebné, aby občania tohto štátu sledovali kroky politikov, ktorí preberajú zodpovednosť aj na takýchto veľmi dôležitých postoch, no a je potrebné, aby to neskôr vyjadrili vo voľbách.“

Július Kolenič, predseda Iniciatívy Inakosť: „Naším cieľom je prijatie zákona o životnom partnerstve dvoch osôb rovnakého pohlavia. Problematiku, o ktorej hovoríte, my nesledujeme.“

Na tom, či je takáto adopcia vhodná pre deti, sa nevedia zhodnúť ani odborníci.

Anna Kováčová, detská psychiatrička Fakult. nemocnice Kramáre: „Dieťa potrebuje jednoznačne dva vzory, otca a matku.“

Gabriel Bianchi, psychológ SAV: „Ja mám pocit, že tam nejaké zásadné psychologické riziko nehrozí.“

Dohovor o adopcii detí zostáva pre Slovensko medzinárodným záväzkom. Musí ho ešte ratifikovať parlament a podpísať buď prezident alebo minister spravodlivosti.

Rado Igaz

TV Markíza, 19:00, 20.10.2008

Z gayov rodičia?

Šéf KDH kritizuje Fica za to, že podporuje adopcie pre homosexuálne páry

KDH bije na poplach, Robert Fico vraj vychádza v ústrety adopciám detí homosexuálmi. Premiér tvrdí, že také niečo nikdy nedovolí.

„Dokázalo sa, že Fico cirkevných predstaviteľov klamal, nedodrжал záväzok, ktorý im sľúbil, vyhlásil na adresu premiéra šéf KDH Pavol Hrušovský. Predseda vlády mal podľa neho biskupom prisľúbiť, že nebude otvárať niektoré citlivé témy. Slovensko však rukou ministra zahraničia Jána Kubiša podporilo v Rade Európy Dohovor o adopcii dieťaťa, ktorý umožňuje štátom rozšíriť toto právo aj na homosexuálov.

„Žiadne prisľúbky vlády biskupom neexistujú, je to fáma, tvrdí hovorca biskupov Jozef Kováčik.

Podľa Hrušovského má Fico dve

tváre. Jednu ukazuje doma a druhú v zahraničí pred eurosocialistami.

„Predseda vlády nesúhlasí s možnosťou adopcií detí homosexuálnymi párami, odkázala nám Ficova hovorkyňa Silvia Glendová s tým, že žiadne snahy o adopcie homosexuálmi u Fica podporu nenájdu. Ako to s Dohovorom dopadne, sa však nevyjadrila.

Dokument musí ešte schváliť parlament, ktorému by ho mal predložiť minister spravodlivosti Štefan Harabin.

„Dohovor nie je zaradený do zoznamu na ratifikáciu, povedal nám Harabinov hovorca Michal Jurči.

Ministerstvo zahraničia argumentuje, že Dohovor Slovensko vôbec nenúti rozšíriť adopcie aj na homosexuálov.

Navyše Kubišov súhlas nám ani nedáva povinnosť ho ratifikovať.

(mš, fs), **Plus jeden deň, 22.10.2008**

KDH je proti adopcii detí homosexuálmi

Predseda KDH Pavol Hrušovský žiada premiéra Roberta Fica, aby dohovor o adopcii dieťaťa, ktorý schválili ministri v Rade Európy, nikdy nepredložil do parlamentu na ratifikáciu. Dohovor totiž za určitých podmienok počíta aj s možnosťou adopcie detí homosexuálnymi párami.

Pavol Hrušovský, predseda KDH: „KDH odmieta, aby na Slovensku mohli homosexuáli adoptovať deti. KDH je presvedčené, že homosexuáli nemôžu vo výchove nahradiť mamu a otca. KDH vyjadruje sklamanie nad postojom ministra zahraničných vecí Jána Kubiša, ktorý práve takúto možnosť upraviť adopciu homosexuálmi detí aj v Slovenskej republike na tomto orgáne podporil.“

Minister Kubiš tému adopcií detí homosexuálmi v Rade Európy otvoril aj napriek tomu, že predseda vlády na začiatku volebného obdobia po stretnutí s cirkevnými funkcionármi prisľúbil, že jeho vláda nebude citlivé témy tohto typu otvárať. Kubiš však upozornil, že predsedal rokovaniu a hlasoval za dohovor o adopcii dieťaťa.

Rádio VIVA, 15:00, 21.10.2008

Centrum pre bioetickú reklamu malo problémy

Centrum pre bioetickú reformu známe kontroverznými billboardmi proti potratom malo opäť problémy. Žilinská univerzita mu zrušila plánované zhromaždenie pred rektorátom univerzity. Podobnú akciu už policajti zrušili v Košiciach. Mimovládne organizácie sa preto obrátili na ministerstvo vnútra, aby voči zodpovedným vyvodilo dôsledky.

TA3, 18:40, 21.10.2008

www: tkkbs@kbs

Premiér Fico nebude podporovať kroky, ktoré by umožnili na Slovensku adopciu detí homosexuálmi

Predseda vlády Robert Fico nesúhlasí s možnosťou adopcie detí homosexuálnymi párami. Preto nebude podporovať kroky, ktoré by to na Slovensku umožnili. Predseda KDH Pavol Hrušovský požiadal premiéra, aby dohovor o adopcii dieťaťa, ktorý schválili ministri v Rade Európy, aj pomocou hlasu slovenského ministra zahraničných vecí Jána Kubiša, nikdy nepredložil do parlamentu na ratifikáciu.

Pavol Hrušovský, predseda KDH: „KDH odmieta, aby na Slovensku mohli homosexuáli adoptovať deti. KDH je presvedčené, že homosexuáli nemôžu vo výchove nahradiť mamu a otca. KDH vyjadruje sklamanie nad postojom ministra zahraničných vecí Jána Kubiša, ktorý práve takúto možnosť upraviť adopciu homosexuálmi detí aj v Slovenskej republike na tomto orgáne podporil.“ **Rádio VIVA, 17:00, 21.10.2008**

Kostoly z UNESCO majú malých bratov

SVIDNÍK, MYCZKOWCE (iĽ) - Aj drevené kostolíky východného Slovenska sú súčasťou ojedinelého projektu, ktorý pred niekoľkými dňami otvorili v poľskej obci Myczkowce neďaleko slovensko-poľských hraníc.

V Centre ekumenickej kultúry Jána Pavla II. Caritas sprístupnili park miniatúr drevených pravoslávnych a gréckokatolíckych chrámov z územia severovýchodného Slovenska, juhovýchodného Poľska ale aj západnej Ukrajiny. „Je tu 140 malých stavieb, ktoré ukazujú najstaršie chrámy na tomto území,“ hovorí Januš Kulig z Chmielnika Pri Rzeszowe, ktorý miniatúry so svojím tímom postavil. Na desiatich umelo vytvorených vyvýšeninách tu stoja modely kostolov, ktoré sa prednedávnom dostali do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. „Je to nielen návrat do minulosti, ale aj snaha zachovať tieto stavby alebo ich podobu pre budúcnosť,“ hovorí

šéf myczkowskeho centra Caritas Bogdan Janik. Ako dodáva, drevené objekty sú veľmi krehké. Na poľskej strane Karpát spôsobili v minulých rokoch nemalé škody požiare chrámov v Opace či Komanči.

Drevené chrámy Rusínov-Ukrajincov majú v každom regióne svoje jedinečné podoby. Najrozšírenejšie sú takzvané trojpriestorové s najvyššou západnou vežou, ktoré sa v Karpatoch stavali od druhej polovice 18. storočia. „Práve rôznorodosť štýlov jednotlivých regiónov, či už lemkovského v Poľsku, Bojkovského na západnej Ukrajine, alebo rusnackého na severovýchode Slovenska chceme predstaviť v tomto našom parku miniatúr,“ dodáva šéf centra Janik. Park drevených kostolíkov chce do Myczkowiec neďaleko slovensko-poľských hraníc prilákať najmä turistov, ktorí tieto pamiatky v poslednom čase čoraz častejšie vyhľadávajú. **PRAVDA, 22.10.2008**

Kráľovná pod Tatrami

Britský pár dnes na obed pricestuje do Tatier. Alžbeta II. s manželom Filipom sa vyvezie lanovkou na Hrebienok, aby si pozreli naše krásne hory. Okrem toho plánuje navštíviť aj Poprad, konkrétne mestskú časť Spišská Sobota. Tam si kráľovná prezrie rímskokatolícky Kostol svätého Juraja.

Zaujímavé je, že práve svätý Juraj je patrónom Anglicka.

Krátko nato hodí buly na priateľskom zápase medzi slovenskými a anglickými klubmi. Pár minút po pol druhej by mal pár odletieť z Popradu do Londýna. **(Ib)**

Plus jeden deň, 24.10.2008

Adopcie nedostanú zelenú

Homosexuálnym párom na Slovensku zhasla nádej, žeby si mohli v blízkej budúcnosti adoptovať deti. Koalícia totiž nepredloží do parlamentu dokument, ktorý by takúto zmenu zaviedol. Nepriamo to dnes potvrdila najsilnejšia vládna strana.

Právo osvojiť si deti má homosexuálom zaručiť Európsky dohovor o adopcii dieťaťa. V máji prešiel v Rade Európy aj za účasti šéfa slovenskej diplomacie Jána Kubiša. KDH to pobúrilo.

Pavol Hrušovský, predseda KDH: „Sám Robert Fico dal záväzok, že nebude otvárať citlivé témy, Fico cirkevných predstaviteľov klamal.“

Aj biskupi včera koalícii nepriamo odkázali, že ďalší osud dohovoru budú pozorne sledovať.

(Začiatok archívneho záznamu z relácie TN, 20.10.2008)

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Je veľmi potrebné, aby občania tohto štátu sledovali kroky politikov, ktorí preberajú zodpovednosť aj na takýchto veľmi dôležitých postoch. No a je potrebné, aby to neskôr vyjadrili vo voľbách.“

(Koniec archívneho záznamu z relácie TN, 20.10.2008)

Diskusiu oživilo občianski aktivisti. Dokument majú totiž od novembra ratifikovať národné parlamenty. KDH vyzvalo premiéra, aby dohovor do Národnej rady nepredložil.

Katarína Kližanová-Rýsová, hovorkyňa Smeru-SD: „Smer nesúhlasí s adopciou detí homosexuálnymi párami.“

Nie je v rozpore s týmto názorom konanie ministra Kubiša?

Katarína Kližanová-Rýsová, hovorkyňa Smeru-SD: „Ja sa nebudem vyjadrovať ku konaniu pána ministra.“

Adopcie detí homosexuálnymi párami odmietajú všetky koalíčné a opozičné strany. Šanca, žeby takáto zmena v parlamente prešla, je preto minimálna.

**Gábor Grendel
TV Markíza, 19:00, 21.10.2008**

Smrť Panny Márie, okolo roku 1450

Rozmerná tabuľa z pôvodného oltára mariánskej kaplnky v Spišskom Štvrtku je ojedinelým príkladom gotického obrazu, ku ktorému sa zachovala aj dobová kresba (UK Erlangen). Obe pochádzajú z dielne anonymného norimberského maliara, známeho pod menom Majster Tucherovho oltára. O tom, ako sa tento znamenitý obraz dostal na Spiš, máme dnes len matnú predstavu. Zrejme ho pre kaplnku objednal v Norimbergu už jej patrón a dal ho priviezť bezprostredne po jej dostavaní (tiež po roku 1450).

Na obraze je znázornená posledná modlitba Panny Márie v prítomnosti apoštolov. A hoci umenie neskorého stredoveku zlatom nešetilo, málokedy sa jediná scéna podarilo naplniť takým bohatým ceremoniálom.

A aby nestratil na hodnovernosti, maliar využil princíp divadelnej inscenácie. Nad teatrálnu zostavenou skupinou dvaja anjeli vyťahujú oponu z drahej zlatej látky, ďalší dvaja scénu posievajú kvetmi, z baldachýnu (neseného zasa dvoma anjeli) sa na udalosť díva Kristus - na hlave opulentná koruna, v ruke druhá, pripravená pre Máriu.

Bohoričička kľáči podopretá sv. Jánom ma kľáčadle s otvoreným breviárom, apoštoli sa s ňou lúčia každý svojím spôsobom. Podľa nápisov v zlatých svätožiariach sa dajú takmer všetci identifikovať, najzaujímavejším z nich je asi čítajúci Matúš s okuliarmi (!) na nose.

Za Máriou na posteli rozoznať ďalšiu drahú látku - taliansky atlas s motívom jeleňa, ktorý možno interpretovať citátom zo žalmu 41,2: „Tak ako jeleň prahne po prameni vody, tak moja duša, Bože, túži po tebe.“

Formálny luxus obrazu teda nie je samoučelný: bohatou symbolikou naplnený obsah našiel práve v ňom presvedčivého nositeľa.

Dušan Buran
SME, 23.10.2008

O známkach duše

Dnes píše Fero Guldan

Je pravda, že vidieť deti v náručí diktátorov je protivné, dobre vedieť, prečo si na to potrpia. Na bratislavskom Mierovom námestí, to už bolo vidno blížiacu sa zmenu, posunuli rekvizitári Gorbačovovi takého dvanásťročného corgoňa, že ho nevládal zdvihnúť.

Portrét prezidenta Masaryka na československej známke, kde si pozerajú do očí s krojovaným dievčatkom, je dojímavý. Nie pre kontrast. Pre ten spodný riadok: Měj úctu k duši dítěte. Nie úctu k dieťaťu, čo je dnes nepredstavitelné, taký text hocikde, nieto ešte na známke pod prezidentom.

Koho dnes zaujíma duša? Keby aspoň duchovné vlastníctvo či duchovná kapacita, alebo talenty, ako najväčšie bohatstvo krajiny. Namiesto toho počuť prázdne reči polovzdelaných pajácov, čo vládnu rezortom, mňajúc hlava-nehlava na kdejaké bludy. Prvá ČSR trvala dvadsať rokov, toľko, čo je od nej revolúcie podnes. Toto dvadsaťročie nepozná o. i. také skvosty architektúry či avantgardné umelecké výboje ako tamto.

Negramotné jadro STV namiesto kultivovania ducha krajiny ponúka chaos. Vždy, keď veľkolepo predvádzajú svoju impotenciu, pripomenú mi vedenie JRD, ako mi ho v detstve priblížil starý otec aj vizuálne. Predseda sa podpisoval troma krížikmi a potom, ako všetko gazdom ukradol tento lumpenproletariát, prvé roky bola neúroda, lebo tam, kde sa darilo jednej plodine, títo primitívi zasiali inú. Zase šachujú v STV s Večerničkom. Tvorba animovaných rozprávok je v STV v nedohľadne. Hoci je to skvostný sortiment na vývoz z malej inteligentnej krajiny a schop-

ných autorov je tu viac než dost. Ale povedzte to takým, čo to vidia cez širokorozchodnú. Ktovie prečo Bratislavské bábkové divadlo so železnou pravidelnosťou nehráva cez víkend vôbec a metropola Slovenska nemá detský zábavný park. S kým sa chcete porovnávať, otcovia národa, čím sa chváliť? Bezdetnosťou? Je to ohavný štát, čo nemá rád deti ani školy.

Takisto opovrhuje aj dušou. Vulgárny materializmus, ktorému sa klania, ani inak nemôže. Človek však pozná aj veci nehmotné, abstraktné: dobrota, mravnosť, právo, povinnosť. Celá ľudská kultúra je v kresťanskom chápaní dôkazom ľudskej duchovnej duše. Duša je bytosť duchovná a je nesmrteľná. Dušu nemožno zabiť. Pri smrti človeka sa vráti k Bohu. Aj ľudský rozum bezpečne poznáva, že človek má nehmotnú, teda duchovnú dušu. Vôbec mi nejde o ateizmus, ale o úctu k duši, čo nedávno v mnohými nenávidenou Československu, mohlo byť na známke a dnes je v hnoji. Tak, ako toto výročie.

Panujúce bezduchovno na Slovensku ohlupuje rozum a vagabundí žnú úspechy na poli takéhoto voličstva. Napríklad dieťa v svätajurskej evanjelickej škôlke, kde sa duši dieťaťa venujú programovo, keď sme robili masky, čím by ktoré chcelo byť. Jedno celú masku dalo do modrej - ja som voda. Ďalšie vysvetlilo svoj artefakt takto: Ja som zdroj času. Pani učiteľka: Stroj času? To je pekné. Dieťa: Nie. Ja som zdroj času.

A spievajú si v nemčine: Muž múdry staval dom svoj na skale... Muž hlúpy staval dom svoj na piesku... Tak postav svoj dom na Pánu Ježišovi...

SME, 22.10.2008

Na juhu Francúzska dnes pochovajú sestru Emanuelu, bojovníčku proti chudobe

Na juhu Francúzska dnes pochovávajú sestru Emanuelu. Omšu za 99-ročnú neúnavnú bojovníčku proti chudobe budú slúžiť popoludní v Katedrále Noterdamy v Paríži,

zúčastní sa na nej aj prezident Nicolas Sarkozy. Francúzsko-belgická sestra zasvätila celý život pomoci chudobným v Egypte.

Rádio Slovensko, 12:00, 22.10.2008

Svätý grál, ikony a dejiny západu

Byzantskú ríšu od jej počiatkov až po koniec predstavia na veľkolepej výstave v Royal Academy Londýne. Výstava potrvá do marca.

Zajtra v Londýne otvoria jednu z najväčších výstav byzantských cieností, ktorá zahŕňa artefakty z obdobia Byzantskej ríše.

Výstava Byzancia 330 - 1453 priblíži širokej verejnosti predmety zo zbierok osemdesiatich piatich inštitúcií a súkromných osôb.

Svätý grál

Byzantské impérium, ktoré vzniklo po rozdelení Rímskej ríše a neskôr ako jej následník, patrilo svojho času ku jedným z garantov kultúrnosti takzvaného západného sveta. Práve históriou tejto „prvej kresťanskej“ ríše by návštevníkov malo previesť viac ako 340 vystavených predmetov.

Jedným z nich je aj kalich z Antiochie, o ktorom sa istý čas verilo, že je svätým grálom, časou, z ktorej pil Ježiš Kristus počas poslednej večere. Výskumy však ukázali, že ide o predmet z obdobia medzi rokmi 500 až 550.

Kalich dnes patrí do zbierky newyorského Metropolitného múzea umenia.

„Táto výstava je jedna z najkomplikovanejších, s akými sme pracovali,“ povedal pre agentúru AFP Adrian Locke, jeden z kurátorov výstavy. „Chceme, aby sa ľudia znovu pozreli na Byzanciu - literatúra ju vykresľuje stereotypne ako dekadentnú, dúfame však, že ľudiavidia, že taká nebola.“

Prehľadka dejinami

Výstava by mala návštevníkom predstaviť ríšu v chronologickom poradí - od najstarších artefaktov až po tie mladšie. Návštevníci začnú s budovaním mesta cisárom Konštantínom a skončia pri ottomanskom dobytí Carihradu, dnešného Istanbulu v roku 1453.

Väčšina vystavovaných predmetov má pritom nevyčísliteľnú hodnotu: ikony, maľby, mozaiky či šperky a rukopisy ilustrujú okrem pomerov v Byzantskej ríši aj vývoj a dejiny kresťanstva. Predmety pochádzajú z USA, ale i z Ukrajiny či polostrova Sinaj.

Niektoré, napríklad práve sineské ikony z Kláštora sv. Kataríny, nikdy vystavované neboli. **SME, 24.10.2008**

Rádové sestry z Rwandy chýbali

Aj keď sa v slušnej spoločnosti považuje neutíchajúci záujem o pohlavný život druhých spoluobčanov, napríklad o pohlavný život cudzích žien a dievčat, za niečo neslušné, nepatričné a svojím spôsobom až perverzné, nadobúda niekedy tento záujem formu - v určitom zmysle - hromadného fanatizmu. Nie je to, prirodzene, iné ani na Slovensku. Už tradične by každý chcel byť dobrým pastierom, pre ktorého ovečka predstavuje to najvzácnejšie. Hoci doba sa mení - napríklad už nie vždy baran, nie vždy pastier, lež často i veterinár kontroluje ovečky plodnosť. Ťažko by však dobrému pastierovi bolo, ak by musel takúto liberálnu myšlienku aj sformulovať či prijať. Aby bola myšlienka vzácna, musel by sa asi s ovečkou stotožniť. Myslenie ovečky, napriek jej vzácnosti, však nie je príliš bohaté, veď takmer každý vie, aké ťažké je naučiť ovcu aportovať. Preto nikoho nemôže prekvapiť bizarná forma výstavy Stop genocíde, ktorú minulý štvrtok usporiadalo občianske združenie Európske centrum pre bioetickú reformu v Košiciach, s naturalistickými krvavými fotografiami potratov hneď vedľa záberov z genocíd, ktoré s potratom stotožňuje.

Ak teda dobrý pastier chce sám myslieť vzácne, teda ako ovečka, výsledok býva často podobný, lebo niečo ľudské sa pri tomto spôsobe myslenia nutne vynecháva. Napríklad aj obyčajný ľudský súcit, pochopenie alebo empatia. Alebo

osveta či sexuálna výchova. Keď už ide o genocídu a etiku, teda o pojmy, s ktorými združenie bezohľadne žongluje - na plagátoch dokonca vedľa seba kladie zločiny fašizmu, komunizmu a liberalizmu (!) - človek si nevedojak spomenie na prípad dvoch rádových sestier: matky predstavenej Gertrudy (Consolata Mukangango) a sestry Marie Kizito (Julienne Mukabutera), ktoré v Rwande (v roku 1994) vydali krvilačným Hutuom na smrť približne sedemtisíc Tutsiov, žiadajúcich v kláštore ochranu a azyl, často dokonca príbuzných iných rádových sestier. Navyše ochotne poskytl aj benzín na upálenie šesťsto Tutsiov v garážach kláštora. Išlo pritom o upalovanie zaživa, čo je tiež smutná tradícia. Bioetickej reforme zrejme až tak neprekáža, pretože fotografie spomenutých benediktínok na výstavu Stop genocíde nezaradila.

Združenie zatiaľ neposkytuje benzín, ale na webových stránkach už ponúka rad pozoruhodných článkov napríklad o tom ako si „Židia uzurpujú nielen holokaust“ (Ladislav Sívák), alebo že v nacistických koncentrákoch to s počtami obetí „nebolo až také zlé“. Nepochybujem o tom, že pri formulácii podobných myšlienok je potrebné disponovať úžasnou duchovnou a mravnou silou, ktorú človeku, ak sa v myslení nemá stotožniť s ovečkou, môže poskytnúť iba bioetická reforma.

Oliver Bakoš

PRAVDA, 23.10.2008

Mel Gibson sa hrá na pápeža

Herec si buduje súkromnú cirkev

Niektorým hollywoodskym hviezdám nestačia premiéry na červených kobercoch a hýrenie v luxusných nočných kluboch. Príkladom je austrálsky herec a režisér Mel Gibson (52), ktorý buduje vlastnú cirkev. Po tom, čo do Katolíckej cirkvi Svätej rodiny vlni napumpoval takmer 10 miliónov USD (230 mil. Sk), sa jej majetok zvýšil na úctyhodných 42 miliónov USD (970 mil. Sk).

Náboženská obec z kalifornského Malibu má necelú stovku členov a financuje ju výlučne Gibson. V USA je vlastná cirkev dobrý biznis, keďže jej majetok je oslobodený od daní.

Gibson Svätú rodinu založil pred pár rokmi spolu s otcom Huttonom, ktorý otvorene popiera holokaust. V roku 2006 vyvolal škandál aj herec, keď opitý spustil antisemitské a rasistické urážky na adresu dopravnej policajtky. Zo zverejnených daňových záznamov vyplýva, že majetok Gibsonovej skupiny je 12-krát väčší ako majetok celej Newyorskej arcidiecézy.

Cirkev, ktorú Vatikán neuznáva, vlastní umelecké diela za takmer pol milióna dolárov (12 mil. Sk).

Vlni najviac minula za úpravy sídla. Tiež zaplatila 69 000 dolárov (1,6 mil. Sk) za služby právnickej firmy.

(rok), Nový čas, 24.10.2008